

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β005

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε σε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.**
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)****Να μεταφράσετε τα πιο κάτω κείμενα στην Ελληνική.**

I. Caesar legiones in hibernis conlocat. Ex quibus quattuor in Nervii hiemare iubet. Legatos *omnes frumentum* in castra importare iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes adventare audio; speculatores nostri eos prope esse nuntiant. Vim hostium cavere debetis; hostes de collibus advolare solent et caedem *militum* perpetrare possunt».

(Λατινικά Λυκείου, VII - ελαφρά διασκευή)

II. Filius eius pudicitiam Lucretiae, *uxoris* Collatini laedit. Maritus, pater et Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit.

(Λατινικά Λυκείου, IX - ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 65)**

1. α) Από το πρώτο κείμενο που δόθηκε για μετάφραση, να εντοπίσετε και να γράψετε δύο (2) λέξεις της Λατινικής που παρουσιάζουν ετυμολογική συγγένεια με την Ελληνική (αρχαία ή νέα), δηλώνοντας και τη σχετική ελληνική λέξη. Να εξαιρεθούν τα κύρια ονόματα.

(Μονάδες 2)

β) Δίνονται δύο (2) τριάδες λέξεων από την Αγγλική, Γαλλική και Ιταλική. Να γράψετε το ρήμα της Λατινικής, με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά η κάθε τριάδα, στο πρώτο πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής.

ΑΓΓΛΙΚΗ	ΓΑΛΛΙΚΗ	ΙΤΑΛΙΚΗ
found	fonder	fondare
have	avoir	avere

(Μονάδες 2)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση, να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ (επισημαίνονται με πλάγια γραφή στα κείμενα) με τις πτώσεις της στήλης Β΄. Στη στήλη Β΄ περισεύουν τρεις (3) επιλογές.

A΄	B΄
α. <i>hibernis</i>	1. ονομαστική πληθυντικού
β. <i>omnes</i>	2. αιτιατική ενικού
γ. <i>frumentum</i>	3. αφαιρετική πληθυντικού
δ. <i>militum</i>	4. δοτική ενικού
ε. <i>uxoris</i>	5. γενική ενικού
στ. <i>Illis</i>	6. ονομαστική ενικού
	7. δοτική πληθυντικού
	8. γενική πληθυντικού
	9. αιτιατική πληθυντικού

(Μονάδες 3)

3. Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των πιο κάτω τύπων, οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση.

in hibernis, Hostes, cavere, Lucretiae, maestam, Illis, dolore, magno

(Μονάδες 8)

4. Να τρέψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί.

- i. **conlocat**: στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα.
- ii. **iubet**: στο β΄ πρόσωπο ενικού και στο α΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής ενεστώτα.
- iii. **audio**: στο β΄ πρόσωπο ενικού οριστικής παρατατικού και μέλλοντα.
- iv. **esse**: στο α΄ πρόσωπο ενικού και στο β΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρατατικού.
- v. **laedit**: στο α΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής ενεστώτα και στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρατατικού.
- vi. **inveniunt**: στο β΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής ενεστώτα και παρατατικού.

(Μονάδες 12)

5. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

- i. Legum servi boni estis et civitatem amatis.
- ii. Venti adversi nautas et amicos suos turbabunt.

(Μονάδες 6)

6. Να αντιγράψετε τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που βρίσκεται στην παρένθεση.

- i. _____ (Socii) Romanorum cum _____ (filii) pugnant.
- ii. Belua marina _____ (illa femina) nocebat.
- iii. Romulus et Remus novam patriam _____ (condo, μέλλ.).
- iv. _____ (Corpora) _____ (delecti) valida sunt.
- v. Tres ex _____ (hostes) inter se certabant.

(Μονάδες 8)

7. Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το γραμματικό / συντακτικό σφάλμα σε κάθε πρόταση που ακολουθεί. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο το σφάλμα και τη διόρθωσή του.

- i. Incolae, quae puellam vident, forma eius stupent.
- ii. In epistulis de libertatis narrat.

(Μονάδες 2)

8. Να σημειώσετε ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι γραμματικά και συντακτικά ορθή και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Graeci in Africa navigabant.

Graeci in Africam navigabant.

Graeci in Africae navigabant.

(Μονάδες 2)

9. Να υποδείξετε πού πρέπει να τονιστούν οι λέξεις που ακολουθούν (βρίσκονται στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση) και να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

- i. adventare
- ii. imperium

(Μονάδες 2)

10. Ποια σημαντική πολιτειακή αλλαγή συντελείται στη Ρώμη με αφορμή το γεγονός που αναφέρεται στο δεύτερο κείμενο που δίδεται για μετάφραση;
(Μονάδες 2)

11. Να μεταφράσετε το αδίδακτο κείμενο που ακολουθεί στην Ελληνική.

Antiqui Romani milites erant et in castris multos annos remanebant. Patriam suam curabant et propter audaciam eam liberam tenebant. Bella ingentia poterant gerere et populos contundere.

(Μονάδες 8)

12. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στη Λατινική.

Ο ποιητής γράφει συχνά ότι οι έγνοιες βασανίζουν τους άντρες. Όμως ο βασιλιάς απωθεί τους κινδύνους και ετοιμάζει συμμαχίες. Όλοι χαίρονται και τιμούν τους θεούς.

(Μονάδες 8)

– ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ –